

szorgalom élénkülésével mindinkább türelmenek.

Ezeknek átalakítására haladék nélkül meg kell kezdeni a munkát, s itt közvetítő más nem lehet, mint a Kormány, melynek hivatása az ország anyagi fejlődésének útjából elhárítani azon akadályokat, melyek azt most lenyűgözik.

Nagy és nehéz kérdések ezek, de olyan, melyeknek megoldása sokáig nem odázható, s annyival égetőbbek, mert a conflictusoknak bő anyagát rejtik magukban.

Már is ha a sajtó működésére tekintünk, a dohányügy élénk eszméssere tárgya, a szeszdó apró röpivék és lapokban megbeszéltek, a só kérdését maga a Kormány a hatóságok körébe vitte s ott sokoldalú tárgyalások anyagát képezi.

Az általános ellenszenv, mely hazánkban a dohányállapot, a szeszdó és só-drágaság ellen létezik, a megvitátással csak növekszik, a menekülési vágy fokozódik, és a nyílg okainak felismerése visszahat a politikára magára, ha a megoldás soká késik.

Szerencsétlenségünkre ezen állapotok gyökres megváltoztatása a birodalom két felének mai viszonyai közt csak a kölesös viszonyok szigorú számbavételével történhetik, és ez nemcsak a mi viszonyaink ottani, de az ő viszonyaik itteni ismeretét és méltánylását követelik. Pedig fájdalom, a viszonyok közelebbi ismeretében még itt és ott nagyok a hiányok.

Kormányunknak ennélfogva nem lehet időt veszteni, hogy a viszonyok rendezése iránt működését megindítsa, mert úgy is huzamos idő telik bele, míg e nálunk már égető bajok annyi tárgyalásokon keresztül utat törnek a végmegoldásig.

Vasiparunk.

(Folytatás.)

Magyarországnak meglevő gyár-telepeiben óriási érték fekszik, a telepek körül nagyszámú népesség helyezte el magát, ezeknek létele függ ez iparág megmenekülésétől.

E felett alig van vasban gazdagabb ország, mint épen hazánk. Nemesek sok pontokon a vaskó óriási mérvű képződése, mint Szepesben, Gömörben, a Bánátban, de a vaskőzet kiváló gazdagsága s még kiválóbb tulajdonsága miatt hazánk a vasipar fejlesztésére s nagy mérvbeni fejlesztésre van kizárólag hivatva. Adjunk hozzá még azt is, hogy az alattunk fekvő dunai tartományok még jó ideig gazdag aratással kínálkoznak vasiparunknak, ha az versenyképes dimenziókat vehet fel.

És ha egyes iparosok a nehézségek mérlegelésében kétségbeesnek a körülmények mostohasága felett, egy államnak, mely a nemzeti ipart kifejteni, s mire természetesen hivatva van, létesíteni kötelessége, nem ijedhet vissza az akadályoktól is.

Várhat az időtől ott, hol valamely iparágunk még csak jövője van, de hol már egyik virágzó iparágunk életéről s fennmaradásáról van szó, ott nem habozhat, s kötelessége a segítyt annak idejében megvinni, míg a létező iparág még megmenekülhet.

Csalhatlanul nagy eszközök segítségével lehet csak nemzeti vasiparunknak új lendületet adni, de ha magunkéi lettünk, nem késedelmeskedhetünk megismerkedni legalább azon állapotokkal, melyek e nemzeti iparunkat ma fenyegetik.

Mi valóban esedéljük, hogy iparunk ez ága mindaddig legkisebb figyelemre kormányunk által méltatva nem lön, s ezt annyival inkább, mert a pénzügyi államtitkár ur a vasipar körében egyik kitűnő szakember, s nemesek a hazai de a birodalmi vasipar nyomozó állapotát is közelről ismeri.

Ha már a Kormány nincs egyelőre azon helyzetben, hogy azonnal versenyképes tegye vasiparosainkat azon eszközök előállítására által, melyek erre megkívánatnak, annyit mindenesetre igen jótékony hatással lehetne, ha megismerkednék körülményesen az iparosok helyzetével s magukat az iparosokat működésbe hozná, hogy a Kormányunk segédül álljanak azon ut megjelölésében, melyek előkészítőtől szükségesek, ha bár később is sikert teremtenek.

E célra halaszthatatlanul tartanók a magyar vasiparosokat összegyűjteni s általuk mint szakemberek által a vasipar gyámoltására szükséges intézkedéseket kijelenteni.

Ök bizonyára, kik saját nehéz körülményeiket ismerik, számba tudják venni azon helyzetet is, melyben az ország maga van, de a létező korlátolt viszonyok közt is találunk módokat egyben-másban az államhatalom gyámoltó befolyása által könnyíteni sorsukon addig is, míg a magyar status is inkább lesz azon erőben, hogy önmagának és iparának nyomatókosan segítségére lehessen.

Mindenesetre már egy terjedt ipar érdekeltjeinek egyesítése s a Kormány gondos részvételének tudalma és tapasztalása, buzdítólag hat az iparosokra nézve, és nem érdemlik magukat elhagyatva országunkban, mely azért adatot vissza önmagá-

nak, hogy mindenkiel éreztessék is új nemzeti tartozandóságát.

Csak ezen nemzeti gondozás s erélyes támogatás által, ha ez éreztetővé válik, tehetjük az ipart honivá, nemzeti és magyarjává, legyen az, ki azt őrzi, bárminő fajta vagy nemzetiségű.

LAJTHÁNTULI ÜGYEK.

Bécs, jan. 12.

Bécsben is Pesten is megvan már a többség Kormánya és a két szövetséges államesoportulat bensejében végrehajtva az alkotmányosság sarráfeltételét.

A kormánygyeplőt a nemzeti többség kifolyásának jelöljei vették kezükbe. Mindkét fél önálló fejlődése biztosítja saját körében, s mindkettő szabadsága a solidaritásban védve s szilárdítva van.

Lehet-e már most Bécsben, vagy Pesten támadást tenni az alkotmányra a nélkül, hogy e támadás ne érje mindenkit egyszerre? Bécsben csak úgy lehetne valamit tenni az alkotmány ellen, ha Pesten is ugyanazon merény egyszerre követelték el, és viszont.

Ez a dualismus fénypontja. Egymástól teljesen független, mindenben önálló, de lételemében solidaris állás.

Már most minden attól függ, a betetőzés, t. i. a közösi intézmény, miként fogja életrevalóságát a gyakorlatban kifejezni.

Ezen intézmény alakja és szerkezete annyira sajtószertű, annyira új, hogy elméletileg alig volna képes valaki előre meghatározni, miként fogja az magát a gyakorlatban kiütni.

Két egyenjogú testület, mely mögött két jókora államesoport áll, külön gyűlésben működik, s ezzel viszonyban felelős miniszterium áll, mint végrehajtó közeg.

Elméleti felfogás szerint a közös miniszteriumnak a két testület emanatiójának kellene lenni. De ez gyakorlatban alig létesíthető. Ime az első megalakításnál előálltak a gyakorlati nehézségek.

Ezek pedig sajtókép ezentúl fognak, még mint természetes, élesebben felmerülni. Nem mintha közösi érdekeinknél léteznék a természetes antagonismus. Mert valóban azon magyar politikusaik, kik a mi érdekeink közt annyi lényeges eltéréseket látnak, vagy a régi reminecentiák vagy gyakorlatok hajjamuk szeméigevén nézik a dolgokat.

Külgügyi és kereskedelmi érdekeink oly hatalmas átalakuláson mentek keresztül, hogy ugyszólván a szövetségi viszony harmoniáját megérelték. A speciális német actio megszűnt Ausztria hivatása lenni, a kereskedelmi szabadság Európa nyomása alatt megtette itt is már hódításait, de ezzel egyzersimind érdekeink lehető antagonismusának alapja vétettél el.

A pénzügy tisztán fináncziális része és a hadsereg ügye köztünk s Ausztria népei közt semmi ellentétes törekvés anyagát nem nyujthatja.

Ez oldalról tehát nem sok aggodalmunk lehet a megalkottott intézmény tarthatósága iránt. De ez magában nem elég arra nézve, hogy a viszony a parlamentet helyettesítő delegatiók közt minden ingások s fluctuatiók ellen megőve legyen.

Azon kisegítő eszköz, hogy a magyar delegatiók kapcsolatát az adott viszonyok közt német miniszterek mellett magyar államtitkárok pótolják, mire, mint surrogatumra, gondoltak, már elméletileg tarthatatlannak mutatkozik. Ez megbontandó a miniszteriu ok benső szervének szükségességét. Az ily államtitkár, mely mögött a parlament hasonfele állna, nem lehetne egyébb, mint miniszter, de semmiesetre sem az, sőt legkevésbé az a mi feltevésben az államtitkár. Két szakács pedig ugyanegy konyhában nem tehetne jót.

Egyelőre ezért nem marad egyébb hátra: vagy megkísérlni e nehéz s igen kétes kimenetelt expedienst, vagy az életre s fejlődésre bizni az expedienst kimutatni.

A közös miniszterium azon ágaiban, hol pusztán végrehajtani kell, mint a hadügy, nem igen lehet a harmonia megbomlásától félni, annál kevésbé minél szigorubbant tartják magukat a miniszterek e körben. A pénzügy, ha a letisztázás teljesen megtörtént s mindenben helyes cynosura alakult, lehet nyugalom. Minden súlya a közös-ügyeknek a külgügyekben fekszik. Míg e pontra sikerül oly tekintélyt állítani, ki Pesten és itt egyiránt népszerű, addig nincs baj. Ez most a szerencse.

Míg ez változhatnak, sikerül tán a gyakorlatban valami életrevalót kitalálni.

KORMÁNYZATI ROVAT.

Ha van valami, mi a kormányközégek teljes rendezettségét kirívólag előtűnteti, az azon hallgatagság, melylyel az a napi irodalom ez időbeli általános mozzanatait veszi.

A passivitas doctrinája, a vis inertiae művésze, az agyonhallgatás gyakorlata mind igen ügyesség és dicséretes dolgok lehetnek a maga

helyén, de aligha fog találkozni politicus fő, mely kimutathatja, miszerint mindezen hatalmas esz-főzők, parlamentarizmus állapotok közt ez elvezetők, olyan pedig épen nem, mely meggyőzzön, hogy parlamentarizmus Kormány ezen eszközt a nagy közönség irányában ildomosan alkalmazhassa.

E következetes némaságnak mi nevet adni nem tudunk.

A múlt napokban napi sajtóinkat két nagy fontosságú esemény foglalkodtatta, a Pesti Naplót kivéve, minden színezetében. Mindkét ügy oly kiváló fontosságú, minő igen kevés fordul elő ezen eseménygazdag időben is.

Egyik a közösiügyi miniszterium megalakulása minden magyar contingens mellőzésével.

Másik a magyar vasuti kölesön ügye.

Az első ügy, a Pesti Naplót által osztrák-magyar államesövetségnek nevezett egész mű életbe léptetését tünteti a legkülönbösebb szíben elő, mely ellen a magyar sajtó nagy része egyetemesen felszólt.

A másik az első magyar hitel-operatio eredményét fenyegeti, s noha e részben pár nap előtt a Pesti Naplót Bécsből egy nyugasztaló telegrammot hozott, de e telegrammunkább arra látszik intézettnek, hogy Lónyay pénzügyminiszter visszalépéséről szövegező tendentiosus hírek alaptalanok s nyilvánítsa, de nem arról, a mi a nagy közönséget mélyebben érdekli, t. i. a kölesön sorsa.

Előttünk hever mind a Hazánk, mind a Hon, a magyar ellenék figyelemre méltó két közönyös, s bizony mindenki, ki a kormány stabilitása iránt óhajokkal bír, csak nagy elismeréssel kell, hogy fogadjon az ellenékeknek ez ügybeni fellépését.

Távol minden gondlattól, hogy egy ilyes zavardást capitálizálni akarna, avagy abból legkisebb előnyt kiaknázni csak gondolatában is volna, inkább indignatióval fordul meg Csernátony is az itteni német lapok ellen, melyek eddigi szinteket eszélve, szokatlan élességgel esnek neki a miniszter eljárásának, s kárörömmel zsákmányolják ki a körülmények mostohaságát.

És midőn a hazai lapok nagy része ily ügyekhez méltó nagy érdekltséggel tárgyalja ez eseményeket, és midőn az ellenékek közegei a legnagyobb diszetióval a miniszter iránt, s a leghazafiasabb érzéssel a nemzeti hitel fenyegetett állapota iránt, tárgyalják a kérdést, és midőn már a társadalmi téren is merülnek fel komoly felszólalások a paritás elvének teljes mellőzéséről, s a lapok, melyek épen nem ellenékek s szemlétek a rászedetetés gyanújával állnak elő:

Mi sem egyik, sem másik ügyről, a Kormány részéről az egész irodalomban egyetlen árva szóval sem találkoztunk!

Pedig mindkét kérdés, mióta megpendíteték a sajtóban, napokint élénkebb figyelem s fokozódó izgalom tárgya, s most azon perzseben, midőn a közösiügyi intézmény életbe lép s egész időn át ellenszört gyanúsításokat tényleg kellene megszégyeníteni, ellenkezőleg állítatik ki az élet szinpadára s önállóságunk két nevezetes vívmányát devalválja a nagy közönség előtt.

Mindezen állapotok megérdemelnének némi figyelmet a magasságból, s némi nyugasztalást a földieknél.

Levelezések.

X. Jánár 8-ka.

Utozó találkozásunk alkalmával tett bizalmas közlése egy oly katolikus lapnak szerkesztése iránt, melynek hivatása az elfogulatlan kedélyekre hatni, minden vallás iránt politikai téren és a polgári életben, még az állam alapörvényeivel nem ellenkeznek, tisztelettel viseltetni, és a katolika hit ellenét észszerű érvekkel elfogultságukból öntudatra bírni, nagyon örülök, miként 1/2 évi pályafutással kezdett nehézségeim kielégítő szerencsével keresztül hatolva tények által igazoltnak ismerhetők.

Adjon Isten erőt s kitartást nagyszerű vállalatához.

Képzeltetlen vakmerő insultusokkal kelle évek óta találkozunk a politikai téren! Ha a legszélsőbbekkel nem ezimborált a kath. pap, ultramontan lett a neve; eszélytelen elnevezés a magyarhoni papságra! 1865 ben igen csekély kivételével s azóta is Deák Ferencz politikáját vallja és követi a kath. klerus, és kézik megfeszíteni! Hát ugyan hazánk jövőjeért minő támpontot választunk? Lehet-e ama megtestesült tiszta jellem és utólrhetlen büles férfi politikájánál biztos kalauzt keresni annak, ki él, ha hazája jóléte és felvirágzásaért? Ki lángba akarja borítani a szégyenont, ki megvetést érdemlő gyáva önérdékből kész az éjszaki medvének udvarolni, annak értem törekvéseit; de kinek őszinte óhajta hazánk építésben maradása, meg nem magyarázhatni, miért gyűlöli a kath. papot, ki vele egy célra törekszik, s ha kell, az élet feláldozását vissza nem retten.

Nines okunk, szégyenleni, hogy katolikusok és pedig az egyházak szolgálai vagyunk. — Nem kétség, hogy a protestans egyházbeliek azért neheztelnek a katolikus magyar egyházra, mert tilalmazza az ősi katolikus vallás elhagyását; ugyan nem volna-e jobb, ha egy akolban volnánk mindnyájan? Nem volna-e a Magyarhon területén

létező 13–14 millió népesség, ha főleg mind magyar s ugyanazon vallásbeli volna. Európa egyik legbatalmasabb nemzete? Ezt felfogva ellenézte a hitszakadást, mint a nemzeti test gyengülését; de a katolikusok mégis oly engedékenyek lőnek, miként a protestansok számára majd csak 1/2 teszik legfeljebb a népességnek, s mégis vannak meggyököl, hol a hivatalokról úgy szólván rendelkeznek. A protestansok elnyomatásáról tehát szó nem lehet; azon kell befolyásos vezérnökainknak s főleg a független sajtókezelőknek lenni, hogy a vallási titelmentlenség nemzeti ziláltságát és szakadásokat ne idézzen elő.

A magyar történelemben csak félig jártas egyen, lehetlen, hogy meg ne botránkozzék a magyar papság kisebbsítésén és érdekeinek mesterséges aláásására és megsemmisítési törekvéseken! Hiszen történelmünk lapjai tüdőkölnék azon diósok neveivel, kik a legvésebb időben a esatateren a legügyesebb vezérek közt vívák ki a halhatlansági nevet. — No de a régieket nem is bántják, csak a mostaniakat ostorozzák. — Eszméljünk az 1848, 1849 diák eseményekre, há hogy egyebeket mellőzzünk, Hám és Lonovics hódoltságosak, Rimer Rudnyánszky és Jekelfalussy püspökök, nem teljesíték kötelemüket? Több káptalan, például győri, székesfehérvári testületileg lőnek compromittálva; hány katonák, apát, plébános, szerzetes lön a halál torkából kegyelem útján több évi fogságra, vasra kárhozthatva; midőn a másik részről alig volt elég számu képviselő. — Tehát minők, hogy általán követ vessenek a katolika egyházra s annak szolgálaira. Rajta kell lenniünk, hogy azt soha se is érdemelje meg.

Azt akarom képzeln, miként a „Független Lapok” egyik feladata a katolikus egyházat megillető autonomia, vívmányok mellett kardot kötni, Isten segítése téren is törekvéseiket. Itt két tényezőt ismerek: a ft. püspöki kart és az Ecclesia kritikusant; ha amaz megérti a kor kívánalmait, s emez tömörülve egyházi világgal, a kath. egyház egyik fő jellegét, az egységet sértő követelésekbe nem merül, tán hozzá férünk törvényeink alapján az önkormányzat élvezetéhez.

Itt tágas tere nyílik a „Független Lapoknak”, adja az ég, hogy kitűzött elvei valósúljának, így nemesek minden vallás körében haladhat kitűzött ösvényén, de a polgári életben és politikai téren is testvérekül találkozza a külföldről jöhető csapások nem fognának benílnket készületlen találni.

Egy magyar főpap.

LAPSZEMLE.

Napi irodalmunk terén a legfigyelemre méltóbb esemény a balközép lapjának, a Hazánk megjelenése az irodalom pályahomokán s benne e párt önálló fellépése.

A megjelent első szám homlokán a balközép közönsége áll, s a czim alatt mint lapvezérek betitrendben: Ivánka Imre, b. Podmaniczky Frigyes, Szontagh Pál, Várady Gábor.

A felelős szerkesztő báró Podmaniczky Frigyes a lap élén köszönt be, szerényen kijelentve, hogy a mint nem habozott a párt felhívására azonnal átvenni a lapvezetést, úgy kész azonnal visszavonulni, mihelyt elvbáratái szükségének látandják, hogy azt másnak átadja.

A lap e száma hozza egész szövegében a párt programját, melyet koronázás után a párt m. év június havában közösen megállapított.

Szól azonnal Tisza Kálmán terjedelmes fejtegető cikkében, igazolva pártjának a delegatiók körüli eljárását, sigen behatólag fejtegetve a Honban különvált ellenzéki töredék felállítását nézetöinek következtéseit.

Intéz továbbá Várady Gábor Jókaihoz nyíltlevelét, melyben igen békülékeny hangon fejtegeti az elválást és válaszol Jókainak a balközép kibocsátott lap hírdetésében foglalt elvek iránt tett megjegyzéseire.

Mind Tisza, mind Várady az elszakadt töredék iránt a leggyöngédebb modorban fejezik ki nézeteiket s azon sorban fognak állni egymás mellett, hol eddig álltak.

A lap kiállítása esinos, tartalma változékony-ságban gazdag és érdekes, vitakozásai, melyeket egyelőre saját pártjának elvált töredékével folytat, e számban igen nemes és kiméletes.

A pártszellem leghűbbs legélelűebbe kifejezést az igen ügyesen vitt lapszemlemben talál, hol mind a Pesti Naplónak, mind a Honnak kijuttatja osztiályrészét.

Sajtókép a párt végeltérései e rovatban lépnek előleg jellemzőbben, ebben tanuljuk azon felvilágosításokat, melyek az általunk fejtegetett programban általánosau elmondott panaszokra vonatkoznak, s itt már specializálva mondatnak el.

Ebben is constatálva találjuk azon feltételeket, hogy a párt működése főszlyt a kormányzat szellemének ellenőrzésére fektetendő s e téren igét magának legbiztosabb eredményeket.

Nem ulasztandjuk el minden mozzanatait e

téren figyelemmel megvinni.

A Hon utó triumviratus (gy Csernátony) a vasuti kölesön a Kormánynak és szölső (mint a Hon töredékét) kik azon pontos nemcsak nem ig a miniszter ellen fordulnak, s az örendő élessége realitatiojának kalmat vesznek terre hártani, s a Megvalljuk annál szebb, min bilitásnak nyilván oparatio nem s bttákokot elfog a pártok teremtése sequentiát, s tá nek közepette, fordulnának s a vesztenék. Ez a lenség.

HATOS

Pest, egészségügyi b 27-én tartott köz segitügi biz jan. 14-én d. u. ülésében a vidéki urak és bizottság végzése a felhívatk.

Koloz lasztásra erélyes A lakosság leg Kálmán — vást teljesítve, letét elfogadta. E választás Városunk meg tizedenken természetesen, hogy a közvéle nagyobb s önt kozhassék.

Mindazon jobboldali párt országgyűlés litikáját, s az e jobb jövőjét tudják, ünnepe értékezeteken Tegyek az tározott hívei, zañas nyilatko méltó kifejezés kötelességüket Tegyek a cserélve gond igyekkeznek a helyreállításért, azon péld polgárainak lelemzé, s mely a legnagyobb szegét komor fél rán csak alig napja, mely nem lett, s melynek is, a kik — ósárolni tudta kivívott jobb

Mi nem megindult vá adatok alapján raik körébe nyomó többsé polgártársunk Mindazonáltal citatio téren, alkalmat nyu sebb kört rég állítása, mi fénye, kövére kes f-jlődése

És mi ha polgártárs gári önzertté befolyást, me nem szavozó mozzalmakba

INTÉ

— A z mint a M. A. pezi huzamos tárgyat. Az e három oszt tandók. Az melynek fel utánpótolni. tanodát fogj tósági ülés időt lehetne tudva van, a ben igénybe

féren figyelemmel kíséreni, s figyelmes olvasóinknak megvinni.

A Hon utolsó (vasárnapi) számában ismét a triumviratus (gr. Keglevich Béla, Jókai, Csernátony) együttesen lép fel, és a két utolsó a vasúti kölesön tárgyában. Nem lehet eléggé a kormányának és kormányáért méltányolni, a szélös (mint a Hazánk a szélső ellenében a Hon töredékét nevezte) bal embereinek viselkedését, kik azon ponton, hol a nemzeti hiteltől van szó, nemcsak nem igyekeznek a zavarokat felhasználni a miniszter ellen, sőt inkább a pesti német lapoknak fordulnak, s azokat róják meg élesen azon kárörvendő élességéért, melyel a magyar első kölesön realitásiójának nehézségeit emmentálják, s alkalmat vesznek a nehézségek indokait a miniszterre hátrálni, s azt bünhakká tenni mindent.

Megvalljuk az eljárás igen biztató jelenség annál szebb, minél példátlanabb s egy neme a nobilitásnak nyilvánul benne. Másutt ha valami pénzügyi operatio nem sikerül, a közhitel megmentésére bűnbakot teremtenek s azt lökik oda áldozatul, itt a pártok elfogadják a mostoha körülmények consequentiát, s támogatják a minisztert nehézségeinek közepette, a helyett, hogy kárörvénnyel neki fordulnának s a nehézségeket eljárásuk által növesztenék. Ez mindenesetre igen méltánylandó jelenség.

HATÓSÁGI ÉLETÜNK.

Pest, Pilis és Solt t. e. megyék egészségügyi bizottságja az 1867. évi november 27-én tartott közgyűlés végzése folytán az egészségügyi biotmány további teendői felett jan. 14-én d. u. 4 órakor, Pesten a megyeház kisebb üléstermében tanácskozmányt tartandó, melybe a helybeli s vidéken lakó orvosok és gyógyszerészek és bizottsági tagok, valamint a megyei bizottság végzése által kiküldött tagjai, megjelenésre felhívtattak.

Kolozsvár városában az új követválasztásra erősen működik a központi bizottság. A lakosság legnagyobb része gróf Eszterházy Kálmán — nevével tüző zászlajára, ki is e felhívást teljesítve, a kolozsvári jobboldali párt vezénytelét elfogadta.

E választásról levelezünk ekkép ir: Városunk választópolgárai ma délután tartják meg tizenkét óra körül értekezletet, melyeknek természetesen kell megelőznie a főértekezletet, hogy a közvélemény lehetőleg önmagából fejlődje, nagyobb s öntudatosabb egyértelműséggel nyilatkozhassék.

Mindazon polgártársaink, kik a szabadlevél jobboldali párthoz tartoznak, kik Deák Ferencz s az országgyűlési többség hazafias és gyakorlati politikáját, s az ennek alapján hazánk jobb és nagyobb jövőjét biztosító vívmányokat méltányolni tudják, önmagukban felkérjük, hogy e tizenkét órai értekezleten minél számosabban vegyenek részt.

Tegyük azt, s mint a szabadlevél jobboldali határozott hívei, kik hivatva vannak biggadtabb hazafias nyilatkozataikkal a város közvéleményének méltó kifejezését adni, teljesítsék legszebb polgári kötelességüket!

Tegyük azt, s bizalommal, de komolyan kísérve gondolataikat választópolgártársaikkal, igyekezzenek odahatni, hogy a közjé érdekében helyreállítsák azon sajnosan megzavart egyetértést, azon példás összetartást, mely e derék város polgárainak közvéleményét ősidőktől fogva jellemző, s mely annak súlyt és befolyást kölcsönzött a legnyomasztóbb időkben, midőn édes hazánk egét komor felhők borították, s reményeink láthatárán csak alig derengett a távolban a szabadság napja, mely ma egész melegeivel ragyog fejünk felett, s melynek verőfényében melegeznek ma azok is, kik — Isten bocsássa meg nekik! — csak ócsarolni tudták a gyakorlati magyar politika által kivívott jobb helyzetet!

Mi nem kétkedünk, sőt az utóbbi napok alatt megindult választási mozgalmak köréből szerzett adatok alapján bizton tudjuk, hogy választópolgáraink körében a szabadlevél jobboldali párt túlnyomó többségben van, s ahhoz sok magabizálott polgártársunk csatlakozott s naponta csatlakozik. Mindazonáltal kívánatos, hogy a barátságos kapacitatio terén, melyre a tizenkét órai értekezlet alkalmat nyújtanak, megkísértsék a minél szélesebb körű egyetértést s egyértelműséggel helyreállítását, mi által csak Kolozsvár tekintélyének fénye, közvéleményének súlya, polgári életének békés fejlődése nyer.

És mi hiszünk, hogy e cél el is fog érni, ha polgártársaink pártkülönbség nélkül teljes polgári önérettel visszatartanak minden illetéketlen befolyást, melyet nem városi jogosult polgárok s nem szavazók a multkor beavatkoztak a pártmozgalmakba.

INTÉZET S EGYLETEK.

Az országos iparegyesületben, mint a M. A. É. hallja, az ipariskolák kérdése közepezi huzamos idő óta a tanácskozások egyik fő tárgyát. Az egyesület abban állapodott meg, hogy három osztály ipartanodák lesznek felállítandók. Az első osztály előkészítő osztály lesz, melynek feladata leendő népiszkoláink hiányait utánpótolni. A másik kettő a tulajdonképeni ipartanodát fogja képezni. A jan. 2-án tartott igazgatói ülésben arról folyt a tanácskozás, mennyi időt lehetne a tanításra fordítani, miután, mint tudva van, az iparos tanoncok ideje nagy mértékben igénybe van véve; az igazgatóság abban állapo-

dott meg, hogy hetenként háromszor két-két esti órát, vasárnap három órát lehet tanításra fordítani.

Felhívás. A borsodmegyei gazdasági egyesület t. ez. tagjaiboz. A mult 1867-ik évi decz. hó 2-kán Miskolcra tartott alakuló közgyűlés végzése folytán s megbízásából a fentezimzett gazdasági egyesületnek t. ez. tagjai egyenkint s összesen a f. évi február 3-kán délutáni 3 órakor Miskolcra a nemzeti kaszinóban tartandó szervező közgyűlésre emmel tisztelettel meghívattak. Kérem egyszersmind a t. ez. ivtató urakat, legyenek szivesek addig is a kezeik között levő iveket az ideiglenesen megbízott pénztárnok, Duronely Alajos urnak Miskolcra beküldeni. — Reményem, hogy Borsodmegyének minden tekintetben haladni törekvő közönsége, alakult gazdasági együletünkől sem vonandja meg életét részvétét.

Kelt Miskolcra, 1868. jan. 5.
Orezy Gyula,
mint ideiglen. megbízott elnök.

A budai népnevelési egylet megalakulván, hölygelőköket választott, vezetésére a várbán gróf Andrassy Gyulánét; a Krisztina városban: br. Eötvös Józsefét; a Tábanban: Magyar német; az Ujtelepre: Klusemann német és az országutra: Drasché német. E hölygelőköknek feladata lesz különösen a leánynevelésre ügyelni.

A kereskedelmi ifjak társulataának mult évben 508 tagja volt. Évi bevétele 58 2 f. 17 kr.; kiadása pedig 5514 f. 67 kr.; és így a maradvány 287 f. 50 kr. Hirlapokra 502 f. 24 krt. adtak ki, s 28 magyar lapot tartottak. A könyvtár, mely 1536 kötetből áll, 496 kötettel gyarapított. E számok szép díszeteket foglalnak magukban.

Az ország. közlépt. tanáregylet 1868. jan. 11-dikén tartott választmányi ülésének egyik és főtárgyát képezte a pénztár állapotának megvizsgálása. A pénztárnok előadásából kintnt, hogy a budapesti tanáregylet készpénzben és követelésekben 667 f. nyi vagyonnal olvad az országos tanáregyletbe.

Hogy a tagok száma, illetőleg a pénztár állapota mindig nyilván tartathassék, felszólítottak a budapesti tanáregylet tagjai, kik netalán az országos tanáregylet tagjaivá lenni nem akarnának, hogy abbéli szándékukat velem (Deáktér 3. sz.) közölni szivesek legyenek, minthogy hallgatásuk az országos tanáregylet alapszabályai szerint ugy fog értelmezteni, hogy a budapesti tanári egylet tömegesen átléptek az országosba.

A vidéki tagtársak, kiknek száma ismét jelentékenyen szaporodott, kéretnek, hogy bírátaikat, értekezéseiket s a tanáregyletet érdeklő egyéb dolgozataikat, zavar kikérülése tekintetéből Ney Ferencz elnök urhoz (pesti főreáltanoda) küldjék, ki azoknak az illető szakosztályban való felolvasatásáról és a közlönyben való kinyomatásáról gondoskodni fog. A tárdíjt pedig sziveskedjék mindenki egyenesen dr. Say Móritz pénztárnok urhoz (budai főreáltanoda) beküldeni. Végül megemlítjük, hogy a választmány az egyletet a Kisfaludy társaság pártoló tagjai sorába iratni határozta, mely határozat bizonyára minden tag helyeslésével fog találkozni. Pest, jan. 12. Mauritz Rezső, m. titkár.

UJDONSÁGOK.

Ma hétfőn Szlavy államtitkár elnöklete alatt a következők — s fogyasztási adójövedék rendezése miatt enqnete-ülés tartatott, melyhez a pesti és budai városi képviselőtestület kebeléből képviselőket küldött.

E hó 15-én a pénzügyi miniszteriumnál szintén enqnete fog tartatni, melyben a két város atyái a hátralevő adó miképi behajtásáról fognak tanakodni.

A Buda városi egész tisztikar még e hét folyama alatt ülést tartandó, melyben a városi tisztviselők nyugdíjszabályzata fog megvitatatni. Valóban ideje is, hogy e tárgyról komolyan gondolkodjanak az illetők.

A miniszterium Buda várost tanácsotól újra kérte az ottani Dunapart szabályzásának tervezetét.

A pesti kapitányságnál több jövedéki jegy és más értékpapírok tettek fel, melyek tegnapielőtt az Ujvilág utcában találtak. A vesztos azokat, birtokjoga kimutatása mellett, ugyanott átvetheti.

Mint hiteles forrásból halljuk, Pest városa azon törekvése, hogy egy harmadik fiókkórházat felállíthasson, a katonai hatóság előzékenysége által csakugyan létre jött; ez t. i. két század katonaságot kiszállósoltat az illői kaszárnyából; és ezen helyiségek fognak fentebbi célra használtatni.

A kir. ügyek igazgatója, mint közzévaló a „Ludas Matyi“ szerkesztősége ellen, e lap 38-dik számában közölt „Hogy jött a vegyes házasság“ cikkért sajtópért indított meg.

Grill Károly udvari könyvtáros rövid szenvedés után férfiorak derekán kimúlt, f. hó 13-án temettetett el.

Eszaki Károly lángelmű vigjáték írónk „Cydoni almá“ja miatt a „Hon“ tegnapielőtti számában a nemzeti színház igazgatója ellen felszólamlott. A szerző szájából tudjuk, hogy az említett darabot a nemzeti színház igazgatója már is elkérte, és így az rövid idő múlva a nemzeti színház színpadán lez látható.

A japáni akrobát társulat a budai népszínházban folytatja mutatványait, melyeket

az európai ember hátborsózza néz végig, s melytől csakis a kivétel könnyűdsége és biztossága tesz megnehezhető. A ki ilyesmben gyönyört lel, annak e mutatványok szerfelett sok élvezetet nyújtanak.

A hivatalos „Wiener Zeitung“ hozza azon legmagasabb kéziratokat, melyek által a delegatíók f. hó 19-kére egybehívatnak.

A „Függ. Lap.“ magántávsürgőnyei.

Bécs, jan. 13. A „Neue Freie Presse“ mai esti lapja hozza az új miniszterium első törvényhozási nyilatkozatait. Ezek pedig: egyrendelet, mely minden államhivatalnokoknak az alkotmányra teendő hivatalos esküjére vonatkozik; továbbá egyrendelet, mely a legmagasabb helyen történt intézkedések ellenjegyzését illeti, s azon kormányrendeletet, mely galicziai zsidóknál a földbirtok megszerzését korlátozza, az alkotmány által megszüntettnék nyilvánítja.

A hónapi „Neues Fremdenblatt“ ugy hallja, hogy a hadügyminiszteriumban a hadsereg tetemes leszállítására történnek előkészületek, e mellett az előlőptetések 1870-ikig felfüggesztetnek, sőt a főparancsnokság feloszlása is várható. Hasonlóképen a felsőbb tábornoki karban számos nyugalomba helyezés tétetik kilátásba.

Zágráb, jan. 13. Öt országgyűlési osztály fejezte be igazolási munkáját. A választások kivétel nélkül helyben hagytattak. Holnap valószínűleg összes ülés lesz.

Pola, jan. 13. Miksa császár holt tetei ma ide érkeztek, az erődök részéről gyász-ágyúlővésekkel fogadtattak.

KÜLFÖLD.

Szemle.

A szombat éjjeli telegramm az olasz kamarák-uk megnyitására hoz tudósítást. Az ülés a szokásos etiquette-számálával vette kezdetét. Az újvi üdvözlétek formáiról, s a dietiók sikeréről adott közlés után Menabrea az új miniszterelnök lépett a szószékre.

Kétszerezesen érdekes volt az új kabinetről adott jelentés, mert csaknem mesévé vált a kinos vajudás, mely hetekig tartó lázas élethalál küzdelem után a jelen kormányt a világra hozta.

A király foreirozta az események alakulását, s ugy látszik az olasz politika új iránynak vette kezdetét.

Csak az a kérdés, mit fog mindehhez mondani a közvélemény, és mily állást foglal a kormány politikájával szemközt a kamara. Ha az ellenzék továbbá is többségben marad, az új kormány élete igen rövid lesz.

A kudarcz elkerülhetlenné válik, s Olaszország külpolitikája a francia viszonylatot offensiv állásra fogja kényszeríteni, s anélkül azonban, hogy Bismarck az olasz szövetekezésseli kaczerkodás hiúságától, komolyabb következményt lépésre fogná magát határozni.

Csak egy esély támogathatná az új kabinet körüli csoportulását a közvéleménynek. Menabrea erre alighanem számított; mert kedvezőlenebb auspiciumok között kormány még nem alakult Olaszországban.

A reaktió fenyegeti az olaszegység sikerét, s Nápolyban és Sziciliában a kormány komoly nehézségekkel fog küzdeni, hogy a nép eszkökönő bizalmát föléleszthesse. Az állampapírok értéke aránytalanul eszkökent s a nép rendszeres demoralisatióknak képezi alapját. E mellett a Bourbonok izgatása, támogatva francia segédkezések által, a déli állapotok iránt senk sem hagyhatnak kétségbe.

Mit fog ily conjuncturák között tenni a kamara? Vajjon az opozitio vállalhatna-e felelősséget a következményekről, ha a kormány szakítva Páris-sal, légbeépitett várból akarván kivívni a olasz egységet.

Az új kabinet határozott francia rokonszenveken alapul, s Viktor Emmanuel nem feledheti, mivel tartozik III. Napoleonnak. A római kérdés szálai határozottan a szajna partján szövődnek, s erkölcsi lehetetlenségek állanak a császár politikája előtt, melyet Florenceben tisztelni kell.

Napoleon mindent elkövetett Olaszországért, nagy áldozatokat hozott, elment egész azon pontig, melyet Dante a pokol kapujának nevezne el, mely előtt a politikai remények elhalnak.

Ennélfogva nagy feladatok állanak az új aerában az olasz kamara előtt, s a patriotismus bölcselegének nagy önmérsékletre van szüksége, hogy a béke nagy művét benn ne veszélyeztesse az által, hogy a forradalmi ábrándoknak tág utat nyit.

Poroszország. A porosz képviselőházban e napokban bemutatta magát dr. Leonhardt, mint új igazságügyi miniszter. Beszédében sok olyas forult elő, mi arra engedett következtetni, hogy ó a

porosz igazságtűgyet reformálni fogja. Lasker képviselő megragadta a szót és eles vonásokban esetelte Oporoszország megromlott igazságtűgyi állapotait, az új tartományok jogviszonyainak ziláltságát, valamint a jogi élet reformszükségét annak minden ágában és kinyilatkoztatta, hogy ő és pártja legnagyobb bizalmukat helyezik az új igazságtűgyminiszterben, kit képesnek tartanak arra, hogy egészes jogreformokat teremtsen. Dr. Leonhardt azonban megfordította sajkáját és Lasker ellenében a porosz igazságtűgy legkiáltóbb bajait védelmezte és Laskert igazságtalanságról, igazolatlan megtagadásról vádolta. A fölüldulás a házbán nagy és általános volt és Laskert fölszólták számos társai, hogy bizalomnyilatkozatát visszavonja, mi azonban eddig nem történt meg.

Gróf Goltz utazása Berlinbe és rövid ottléte után történt visszautazása Párisba sokféle magyarázatra adott okot, talán leginkább azért, mivel némely orosz diplomaták egyidejű körutazásaival összecsett. Némelyek szerint azért ment Berlinbe, hogy az udvarnak jelentést tegyen a lengyel menekültek pártjánál eszközölt kedéruényéről, és hogy további instructiókat vegyen. Mások az olasz ügyek kel hozzák vonatkozásba, de abban mindnyájan egyetértenek, hogy Poroszország, mint az éjszaki-német szövetség főhatalma, erősebben fog a nagy világkérdésekbe avatkozni, mint eddig.

Legvalószínűbb az, mit most Berlinben terjesztenek, hogy t. i. Goltz utasítást kapott a porosz udvartól, miszerint Oroszországot, a nyugati hatalmakat és Ausztriát közös közbelépésre bírja Törökországban. A keleti kérdés kivétel mindinkább előtérbe lép és nem hiányzanak az előjelek, hogy nemsokára katastrofa fog bekövetkezni.

Törökország. A porta Párisból figyelmeztést kapott, hogy komoly dolgokra készüljön. Párisban fontos okmányok nyomára jöttek, melyek kétségtelenül bizonyítják, hogy Oroszország a keleti kérdést véglegesen megoldani szándékozik. Azért utasítást kaptak a francia tisztiek, hogy a Dunamenti várakat újbol megerősítsék. Románia fejedelmének Berlinben igen nagy és föltötte veszelyes szerepet juttattak Oly föltételt szabtak Romániának, hogy 100,000 emberből álló sereget szervezzen, mi azonban a lehetetlenségek közé tartozik. Károly fejedelem igen hajlékony eszköz Bismarck kezében s az uralkodásra egyáltalán képtelen. Bratiano pártja kényekedve szerint uralkodik.

Napoleon állítólag kinyilatkoztatta Bukarestben, hogy ha Berlinből fogadnak utasításokat, akkor visszavonja magát a saját keze által alkotott román neuzetiségtől. Lesz-e ennek foganatja, nem tudjuk. A porta nyakra főrre készül, önkényesek csupa müztilmanokból toborztatnak, de szép esendesen. A kaukáziai mind fölfegyvereztetnek és begyakoroltatnak. A boszniai vilajetek, melyek eddig három dandárból állottak, most nyolcra tetteket. A főtukat szakadatlan örvonaloikk akarják el látni. Bulgáriában előkészületek tettek erős védelemre. Langievicz és Czajkowski tábornokok a dunai vilajethez tetteket. Annyi áll, hogy csak egy-néhány hét választ el bennünket a keleti kérdés eldöntésétől.

A lengyel-orosz határról írják, hogy az oroszok a lengyel határon hadi tekintetben igen mozgékonyak, és hogy már a lengyel táborokban is készülni látszanak egy előreláthatlan összekoczanásra Oroszországgal. Langievicz incognito Lembergben volt és miután itt és Krakóban a lengyel nemzeti párt tekintélyes főnökeivel értekezett, Czernovícson és Bukaresten át Törökországba vette útját, hol jelenleg az ottani lengyel menekültek összegyűjtésével és katonai szervezésével foglalkozik, hogy egy netaláni orosz háboru perczében készen álljanak. Már irt is Lembergbe, hogy a megkezdett szervezés reményen föltl sikerül. Langievicz a török dunai tartományokban csak rövid ideig fog tartózkodni és aztán egyenesen Konstantinápolyba megy, hol több lengyel, előbb Mexicóban szolgált tiszt fog hozzá csatlakozni.

Franciaország. Párisi hírek szerint az új évi üdvözlésnél a francia papság nagy számmal volt jelen, háláját akartván ezáltal kimutatni a császár által pápa ő szerénysége jogainak védelmére tett áldozat ért. Mondják, hogy Napoleon herczeg, ki a trón alsó lépcsőjén állott, midőn a boldol papság elvonult volna, a császár előtt, e szavakat sutogá: ellenségeink itt erős csapatokba vannak! E szavak a lassu hangoztatás daczára hallattak, s nem az keltett csodálkozást, hogy ezeket mondá, hanem az, hogy ily válogatott szavakban beszélt. Uj bonyodalmak vannak keletkezésben, melyek azonban nem oly félelmes és szomorú háborut helyeznek kilátásba, mint egy európai háboru lehetne. Anglia és Franciaország el vannak határozva, a japáni Taikun-t a fellázadt országnyagok ellenében megvédeni és trónját biztosítani; e végett egy közös expeditio tervezetik Japanba. A meghusult chinai vállalat tehát megújítatik.

Közel fekszik a gondolat, hogy a két nyugati hatalomnak ezen keleti Ázsiába intenzdó expeditioja egyszersmind tüntetés Oroszország ellen, és még inkább támogatja ezt azon körülmény, hogy Angolország most ismét cselekvőleg akar Afghanisztan ügyeibe avatkozni. De akár mint van ez, annyi áll, hogy a francia kikötőkben már jelentékeny készületeket tesz a messze tengerentűli misszióhoz; hajókat szerelnek fel, és meghatározzák a hajóskatonák azonosztályai, melyek Ázsiába küldendők.

Ausztria Bécs, jan. 12. A „W. Debatte“ mint fontos eseményt közli, hogy Anglia, Ausztria és Franciaország a Portánál lépéseket tettek aziránt, hogy Candriára és az egész birodalomra terjesztessenek ki reformok. Hírlik, hogy e követelményt Poroszország támogatja, Olasz- és Oroszország azonban ellene van e javaslatnak. Ezen híret a Debatte-nak megezőfolja az „Ital. Corr.“ Igy ir: A Porta csupán tanácsokat kapott egyes udvaroktól némely reformjavaslatok iránt, de ezek korán sem birnak oly horderővel, minőt azoknak

a D. ad. Azt sem engedhetjük meg, hogy udvarok hivatalos megkereséssel fordulnak volna nyírdomben a konstantinápolyi kormányhoz. Ami Olasz és Oroszország részvétét illeti, az csak abból áll, hogy tényezők voltak ők is a tanácsadásban.

Más oldalról érkező hírek szerint azonban a Porta jegyzéket menesztett az európai udvarokhoz, kijelentvén nekik, hogy a Candiara szant reformokat az egész birodalomra szándékozik kiterjeszteni. Legyen bármiként jegyzé, meg e hirre a „Vikfrd.” a Portának alig lesz ideje ezen önkényes reformtervekkel fellépni, mielőtt kitérne a vihar, mely a láthatáron már fenyegetőleg torzogni.

Oláhország. Tagadhatlan tény, hogy az orosz és porosz kormányok kellenél többet foglalkoznak Románia helyzetével. Oroszország viselkedete egyelőre arra szorítok, hogy Oláhország külpolitikáját kizárólag Pétervártól tegye függővé, hogy jelenlegi kormányának hiúságát fontos és könnyen kivihető tervekre való utalás által, a szükséges eszközök igérete mellett, folytonosan éleszsze, és ezáltal jövő operációhoz kedvező tért nyerjen. Poroszország már inkább az egyes részletekbe hatol, és mindenekelőtt Oláhország katonai helyzetéről akarna kielégítő híreket tudni. Ezt folyvást szemmel tartja, és hogy meggyőződjék róla, mennyiben követik arra vonatkozó tanácsait főconsulatusát egy katonai követtel szaporította.

Hogy a hadszervezést az egész országban minél előbb a porosz rendszer szerint keresztül lehessen vinni, elhatározott, hogy a népszerű előadások, melyek minden vasárnapon a szegényebb sorak számára tartatnak, hadi tanulmányok és gyakorlatok által fognak kiegészíteni. Károly fejedelem parancsára tizenöt altiszt utasítást kapott, hogy minden vasárnap 700—1000 szegénynek több órai fegyvergyakorlatot tartassanak. Minthogy a népispolák jó tanítók és a szükséges dotációk hiányában nagyon alacsony fokú állanak, megragadta a fejedelem a kezdeményezést egy a fővárosban alapítandó mintaiskolára 1500 aranyat saját erszényéből adván.

Ezen intézet számára 66 fiatal parasztot t. i.

a 33 kerületből kettőt-kettőt, kik már olvasni és írni tudnak, szemeltek ki. Ezek az elemi tudományokon kívül itt háromszor hetenkint a katonai szakmában és a hozzá tartozó fegyvergyakorlatokban is nyernekt oktatást. Két év múlva a végzett tanulók visszatérnek az illető kerületekbe, hogy a tanulat hánznélük közt terjesszék. Ezenkívül nevelőintézet alapított katonák gyermekei számára, hol a fiúk majdani katonák és a leányok kézimunkásokká képezetnek.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
ZOVÁNYI J. MIHÁLY.

T Ö Z S D E.

Pesti áru- és értéktőzsde január 7. én.			Magyar értékpapírok árkelete.			Bécsi börze január 4. én.			Részvények.		Elsőségi kötvények.		
Gabna-árak.			Pesti keresked. bank			Államadósság.			Nemzeti bank		1862 Erzsébet vasut		
Súlyfontokb.	Ár méronként		Adva	Tartva		Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva
Buza bányási	83-84	5.70-5.80	680.	690.	5% osztr. értékű	53.65	53.75	685.-	687.-	86.75	87.25		
" tiszai	86-87	6.50-6.60	205.	208.	" adómentes	57.20	57.40	185.-	185.20	116.-	116.50		
" pesti	83-84	5.70-5.80	222.	224.	" nemzeti kölcsön	65.25	65.40	80.-	80.25	99.25	99.50		
Köszvényes	86-87	6.50-6.60	80.	80 1/2	1860 ki sorsjegy	56.75	56.85	618.-	620.-	91.50	92.-		
Róza	83-84	5.70-5.80	1040.	1425.	Magyar földterhem. kötvény	83.50	83.70	168.75	109.25	88.50	89.-		
Árpa serfőzésre	86-87	6.50-6.60	425.	430.	Bánáti	77.10	83.70	158.-	162.-	94.85	95.75		
" etetésre	83-84	5.70-5.80	1580.	1600.	Horvát	69.-	69.50	1695	1700	81.25	81.75		
Zab	86-87	6.50-6.60	1920.	1900.4	Erdélyi	69.-	69.50	242.20	243.40	96.50	97.50		
Kukoricza bányási	78-80	4.30-4.40	820.	825.		63.-	63.50	163.-	163.50				
" uj	68-70	2.70-3.10	483.	485.				140.75	140.50				
Bab uj	68-70	2.50-2.65	870.	880.				299.50	200.-				
Köles	45-47	1.70-1.75	570.	580.				167.-	167.50				
Repeze		3.50-3.60	720.	740.				147.50	148.-				
		2.50-2.60	555.	569.				132.50	133.-				
		5.40-5.50	210.-					147.-	147.-				
		3.10-3.20	665.-	671.				77.-	80.-				
		6.-	260.-	270.				137.-	136.50				
		5.87-6	240.-	245.				481.-	482.-				
			75.-	200.-				380.-	383.-				
			450.-	75 1/2									
			390.-	455.-									
			884.-	400.-									
			73.-	386.-									
			90.-	75.-									
			96 1/2	90 1/2									

H I R D E T É S E K.

Ifj. LUDVIG JÁNOS

viasz - gyertya - készítő

PESTEN

ajánlja nagy választékú

viasz-gyertyákkal

és mindennemű

viasz-készítményekkel

jól ellátott raktárát

a városi és vidéki egyházaknak.

Megrendelések a legolcsóbban és leggyorsabban teljesítenek.

Műhelye:

Boltja:

kis-Diána-utca 28. sz.

Plebánia-templom-épület 13. sz.

Jelentés!
Alólítottak van szerencséje ezennel jelenteni, hogy a mélt. Gombos Bertalan úr által feltalált

„ERŐSÍTŐ ITAL“

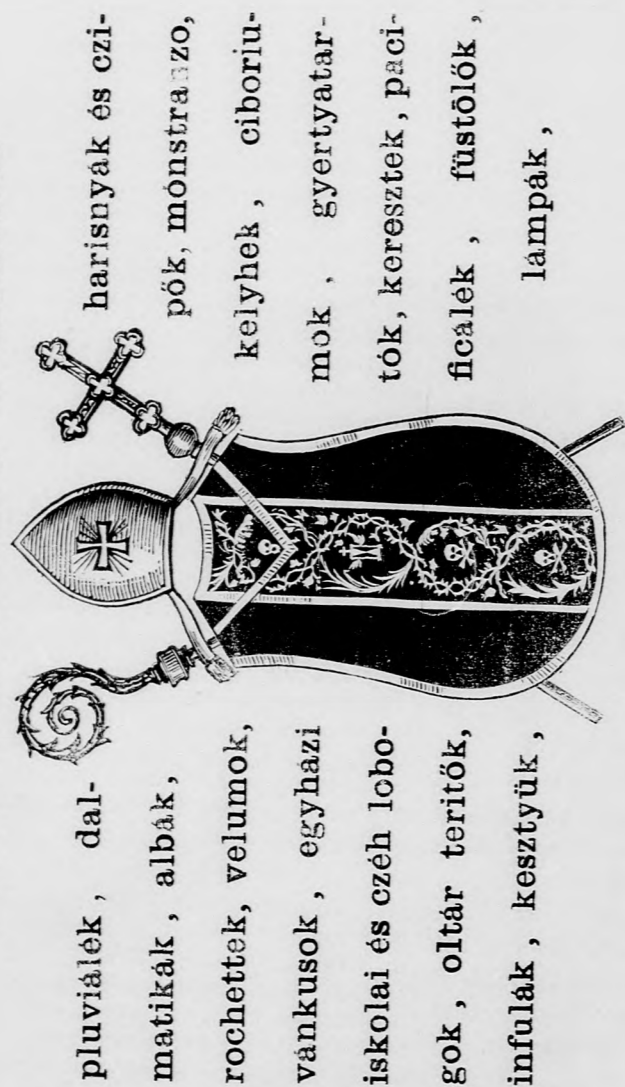
bizományát a következő urak váltatták el:

Frey A. fia. Dotta.	Mauks J. Buda.
Weisz Simon. Szt.-Endre.	Mühlbacher L. keményítőgyár Vizi-város Buda.
Spitzer Lipót. D.-Földvár.	Keller E. vár. Buda.
Mészáros Miklós. Nádor utca. Pest.	Fischer Károly. Tata.
Luzsa M. Kerepesi úr. Pest.	Blum Jos. Versecz.
Prohaszka Ig. Üllői ut. Pest.	Gans Móricz. Parkány.
Gartner C. Bolza utca. Pest.	Karl Josef. Sz.-Féjervár.
Hollósy Gyula Wurm utca. Pest.	Tuszkán M. Veszprém.
Gerstinger G. kereskedő Józsefváros Pest.	Schrabel J. Oravica.
Horváth J. dohány tőzs. úri utca. Pest.	Kesztenbaum A. Szathmar.
Lappert G. dohány tőzs. Gránátos utca. Pest.	Weinberger J. Nagyvárad.
Ruwald H. Dorottya utca. Pest.	Hefmann Móricz. Zircz.
Etzmannsdorfer János és társa al-dunator 5 sz. Pest.	Auber János. Mohács.
	Hönig Mór. Marczali.
	Breuer B. Keszthely.
	Urban C. Nyirezhyháza.

Fischer J.

Pest, 2 sz. Kerepesi utca 4. sz.

Misemondó ruhák

pluviálék, dal-harisnyak és ezilmatikák, albák, pök, mónstrazó, rochetek, velumok, kelyhek, ciboriu-mok, gyertyatartók, keresztetek, praifecalek, füstölök, vankusok, egyházi iskolai és ezéh lobogok, oltár terítők, infulák, kesztyük, lampák,

valamint mindennemű

EGYHÁZI SZEREK

legjutányosabb áron kapbatók

ÖBERBAUER ALAIOS

gyár-raktárában váci-utca 15. sz. Pesten. Árjegyzékek és minden utasítás kívánatra bekküldetik.

URBÁN KÁROLY kőfaragó

Pesten, kerepesi ut 29. sz. a.

ajánlja magát mindennemű

síremlékek, szobrok és egyházi oltárok

elkészítésére.

Továbbá elvállal bármimemű építkezési munkákat a legolcsóbb áron

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

LICKÓ J.

fényképész Pesten,

kerepesi-út és ősz-utca

földszinti sarok házban 66. sz a

ajánlja

fényképészeti műtermét

a t. cz. közönség becses figyelmébe.